

Xarxes per al Canvi inicia una nova etapa per consolidar el treball de transformació, innovació i inclusió sistèmica en els centres educatius

- Un total de 221 centres educatius de la ciutat i 18 xarxes reafirmen l'aposta per la transformació educativa, tot i un inici de curs 2020-2021 marcat per la pandèmia de la COVID-19
- La nova etapa de Xarxes per al Canvi vol aprofundir i consolidar tots els aprenentatges adquirits en els tres primers anys de treball del programa
- A partir de l'anàlisi de resultats de la primera fase, un dels nous propòsits és donar una mirada centrada en la transferència als equips docents i la introducció de canvis en les pràctiques d'aula mitjançant l'aprenentatge basat en les evidències
- Els equips que han participat en les trobades mensuals del programa durant aquests tres anys fan una valoració positiva, amb un alt nivell de satisfacció en el 65% dels casos i un nivell mitjà en el 35%

Barcelona, 22 d'octubre de 2020

El programa Xarxes per al Canvi inicia una nova etapa en què vol consolidar i reafirmar la transformació educativa i reemprendre les línies de treball que s'han dut a terme durant els darrers tres anys. Malgrat que l'inici de curs s'ha vist marcat per la pandèmia de la COVID-19, el Consorci d'Educació vol continuar les línies de treball iniciades en el 2017 i desenvolupades durant aquests tres anys, i un total de 221 centres educatius han apostat pel programa que inicia un fase intensiva i de consolidació, amb un total de 18 xarxes de territori. Es parteix de la confiança i del valor que els centres han dipositat en Xarxes per al Canvi per continuar oferint contextos d'aprenentatge entre iguals de gran riquesa professional.

Aquest curs, atenent la valoració positiva de la primera fase del programa, té la intenció de consolidar els punts forts: comprensió i interiorització del nou paradigma educatiu per part dels docents; ampliar mirades; i empoderament davant el procés de canvi. Es posarà el focus en la transferència dels aprenentatges adquirits en les xarxes al claustre i a les pràctiques d'aula, ampliant la possibilitat de participació per part de tots els agents de la comunitat educativa.

La pandèmia marcarà també enguany el desenvolupament del projecte, sent totes les sessions telemàtiques. Un fet que suposa un repte, ja que la no presencialitat obligarà a modificar el seu desenvolupament i serà un inici d'etapa excepcional, sense perdre però els espais de reflexió pedagògica. En el 2020-2021 com a mètode de treball, a més de les sessions de xarxa de centres de territori, s'incorporen sessions interxarxa per als equips impulsors i d'altres dirigides a les direccions de tots els centres. A final de curs es farà la sessió plenària de tancament.

La virtualitat ha de servir per proposar les Xarxes amb un nombre més gran de participants i de centres educatius per tal de fomentar dinàmiques de col·laboració més riques i optimitzar els recursos. Així es vol establir les bases per a unes actuacions futures en propers cursos amb un teixit de relacions més comunitari, amb la implicació del màxim nombre d'agents educatius del territori.

S'han redistribuït els centres participants donant la màxima coherència i continuïtat a les xarxes de territori ja existents, seguint la finalitat de transformar els centres segons el principi d'equivalència. Es tenen en compte els criteris de zona d'escolarització i unitats educatives de referència. La composició dels equips de treball es manté: les sessions de xarxa estan adreçades a membres de l'equip impulsor del centre i als equips directius, incorporant novetats en algunes sessions específiques per a equips impulsors i d'altres per a les direccions.

Cal destacar el paper fonamental de la figura dinamitzadora de les xarxes, qui acompanya els centres, coordina les sessions i dona suport en la creació dels continguts amb la resta de l'equip. Aquest curs, aquest equip està format per 12 persones, 9 de les quals formen part dels equips tècnics i directius dels Serveis Educatius: Centre de Recursos Pedagògics (CRP) i Equips d'Atenció Psicopedagògica (EAP), a més de 3 tècnics del Consorci d'Educació de Barcelona. La transformació educativa s'ha de promoure des dels agents propers al territori.

Es vol avançar en el marc comú d'horitzó del canvi i el treball de mentalitats indagadores incorporant l'aprenentatge basat en les evidències. Una metodologia que en l'actualitat serà de gran ajut sistematitzar noves maneres d'avaluació formativa i formadora, basant-se en el Disseny Universal de l'Aprenentatge (DUA).

Sessió de benvinguda de la nova etapa

Avui, dijous 22 d'octubre a les 12 del migdia, té lloc de forma telemàtica la sessió de benvinguda de la nova etapa del programa. L'acte compta amb la presència del president del Consorci d'Educació de Barcelona, Josep González-Cambray, la comissionada d'Educació de l'Ajuntament de Barcelona, Maria Truñó, i la gerent del Consorci d'Educació, Mercè Massa. També participa la pedagoga i escriptora Eva Bach amb la conferència *"Competències emocionals i resiliència, com a elements de transformació educativa"*; i de l'àrea d'Acció Educativa del Consorci d'Educació, la seva directora, Rosa Artigal, a més d'Ima Adell.

Barcelona ja fa tres anys que aposta per la transformació educativa i la innovació sistèmica dels centres educatius, a través d'un acompanyament personalitzat a cada centre. L'objectiu

és la millora en l'aprenentatge de l'alumnat a través de canvis en les pràctiques i en el repensar la visió del centre, i que aquests puguin adequar els seus projectes des d'un punt de vista competencial, inclusiu i orientador. En l'horitzó, un propòsit educatiu amb la mirada posada en el com aprenen les persones, i en què s'avalua i s'organitza per poder aprendre. Entre els reptes per aquest nou període: mantenir i evolucionar l'estructura base; reforçar el disseny i l'impacte sistèmic; dissenyar nous espais de competències per al canvi; i teixir nous itineraris d'acompanyament personalitzat dels processos de canvi.

La primera etapa de xarxes per al canvi: 2017-2020

El 19 de gener de 2017 es formalitzava una aliança entre el Consorci d'Educació i tres institucions rellevants dedicades a la millora de l'educació al nostre país: l'Associació de mestres Rosa Sensat, l'ICE de la Universitat Autònoma de Barcelona i el programa Escola Nova 21. El Consorci d'Educació de Barcelona va assumir el lideratge del programa i el compromís de garantir-ne la sostenibilitat més enllà dels tres anys de durada del conveni, comptant amb les complicitats d'entitats socials, universitats i moviments de renovació pedagògica.

Del 2017 al 2020, i durant 4 cursos, s'han teixit 25 xarxes territorials; hi ha hagut 283 centres educatius vinculats; 1.700 docents en els equips impulsors; 10.000 docents en els centres educatius; i 13 dinamitzadores (7 vinculades als propis territoris amb els CRP).

Promoure un canvi sistèmic, equitatiu, sostenible i sostingut en el temps en els centres educatius ha estat la missió del programa Xarxes per al Canvi des del moment inicial. En aquests tres anys de programa s'ha anat construint un model de treball on les xarxes actuen per a una transformació sistèmica, inclusiva i equitativa en tres nivells: el centre, amb els equips impulsors del canvi; la zona, amb la dinamització de xarxes de territori des dels seus serveis educatius; i el sistema, posant en comú els avenços del conjunt de xarxes a la ciutat i oferint actuacions plenàries que arribin a tothom.

Es treballa per a que tots els centres de Barcelona adoptin una nova perspectiva per a fer l'aprenentatge més competencial. A més, l'objectiu és que ho facin conjuntament amb les seves escoles veïnes de manera que ningú quedi enrere de l'onada d'innovació educativa. Les Xarxes per al Canvi promogudes pel Consorci d'Educació a Barcelona, s'orienten específicament a la transformació educativa i es defineixen com a espais d'aprenentatge professional col·laboratiu per a l'orientació al canvi dels centres educatius que les formen a partir de promoure l'esperit indagador del professorat. Les xarxes generen un entramat de relacions entre els centres de la zona, des d'on cada escola pot definir el seu propi projecte de canvi.

Alguns dels centres que participen a les Xarxes també ho fan a d'altres programes d'acompanyament intensiu a la transformació, de llarga durada i de major abast, com són *Eines per al canvi* (en el que han participat 60 centres educatius en tres anys) o els programes *Tàndem* i *Magnet* que promouen aliances amb institucions culturals de referència com a palanca de la transformació. També en programes impulsats del Departament d'Educació que també persegueixen aquesta finalitat, com són el *Laboratori de Transformació Educativa* i les *Xarxes de Competències Bàsiques*.

Avaluació de resultats de la etapa inicial

L'Avaluació del programa, a càrrec dels professors experts en xarxes d'aprenentatge, Mireia Civís i Jordi Diaz Gibson de la Universitat Blanquerna, afirma la importància del lideratge distribuït per a impulsar processos profunds de canvi, que en el 61% dels casos prové de l'equip impulsor o del claustre. També es important l'alt nivell de satisfacció dels equips que han participat assíduament en les trobades mensuals: un 65% les valora en el nivell alt o molt alt i un 35% en un nivell mitjà.

També destaca que les sessions són una oportunitat de reflexió conjunta amb les escoles veïnes; el creixement del programa a través de tres pilars "confiança, sostenibilitat i corresponsabilitat"; i l'augment de la reflexió pedagògica en el claustre per generar un impacte als centres. Cal seguir treballant per a canviar les pràctiques a l'aula, un repte que guiarà la segona fase de les xarxes per al canvi més centrades en la transferència i la capacitat dels docents.

Adjuntem l'enllaç de la darrera sessió plenària de Xarxes per al Canvi que va tenir lloc el passat 6 de juliol i que va suposar el tancament d'aquesta primera fase de tres anys:
<https://www.youtube.com/watch?v=i14yeLnV7nY>